

UCHWAŁA NR XI/89/2016
RADY POWIATU W CHOSZCZNI
z dnia 12 kwietnia 2016 r.

w sprawie rozpatrzenia skarg dotyczących działań Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U z 2015 r. poz. 1445, zm. z 2015 r. poz. 1045 i poz. 1890) oraz art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23) Rada Powiatu w Choszcznie uchwala, co następuje:

§ 1. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu w Choszcznie, uznaje się za zasadne skargi z dnia 1 lutego 2016 r. oraz z dnia 4 marca 2016 r. dotyczące działań Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie, z przyczyn określonych w uzasadnieniu, stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Powiatu, zobowiązując go do przesłania skarżącym oraz Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszcznie niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Przewodniczący Rady Powiatu
w Choszcznie
/-/ Stanisław Dycha*

**Uzasadnienie
do uchwały nr XI/89/2016
Rady Powiatu w Choszczynie
z dnia 12 kwietnia 2016 r.**

W dniu 9 lutego 2016 r. do Rady Powiatu w Choszczynie wpłynęła skarga Pani K.P., przekazana przez Starostę Choszczeńskiego według właściwości zgodnie z art. 229 pkt 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23). Przedmiotem skargi były działania Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie w związku z realizacją ustawowych zadań z zakresu pomocy społecznej dotyczących opieki nad rodziną zastępczą niezawodową.

W dniu 9 marca 2016 r. wpłynęła do Rady Powiatu w Choszczynie druga skarga, w tej samej sprawie, tym razem Pani T.B. będącej opiekunem prawnym małoletniego A.S. Skarga Pani T.B. dotyczyła obraźliwego zachowania Dyrektora PCPR podczas załatwiania spraw przez skarżącą w PCPR tj. odmowy wydania kserokopii oświadczenia.

Zgodnie z treścią art. 227 k.p.a. przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwienie spraw. W myśl zaś art. 229 pkt 4 kodeksu postępowania administracyjnego – organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności Zarządu Powiatu oraz kierowników powiatowych służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych jest Rada Powiatu. W związku z obowiązującą w tym zakresie procedurą, skarga została skierowana do Komisji Rewizyjnej.

W celu zbadania zasadności skargi Komisja Rewizyjna Rady Powiatu w dniu 29 marca 2016 r. przeprowadziła postępowanie wyjaśniające. W toku prowadzonego postępowania zapoznała się z dokumentacją dotyczącą spraw poruszanych przez skarżącą, przyjęła pisemne wyjaśnienia oraz wysłuchała Pani Marii Jędrzejczyk – Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie oraz jednej ze skarżących Pani T.B.

W wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Komisja ustaliła następujący stan faktyczny i prawny.

W dniu 25.05.2015 r. Pani T. B. zgłosiła się do PCPR w Choszczynie z postanowieniem Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie VIII Wydział Rodzinny i Nieletnich z dnia 15.05.2015 r. o umieszczeniu małoletniego A. S. – na czas trwania postępowania - w rodzinie zastępczej u Pani T. B. Podczas tej wizyty Pani T. B. została poinformowana o zadaniach wynikających z pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przedstawiono zadania koordynatora, jak również przedstawiono możliwość skorzystania z pomocy specjalistów przyjmujących w Punkcie Mediacyjno – Interwencyjnym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Choszczynie. Dnia 25.05.2015 r. Pani T. B. podpisała zgodę na współpracę z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Rodzina zastępcza dnia 25.05.2015 r. złożyła wniosek o przyznanie świadczenia pieniężnego na podstawie którego, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 80 ust. 1, pkt 2 (*Dz. U. z 2015 r. poz. 332*) Pani T. B zostało przyznane świadczenie na pokrycie utrzymania kosztów dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej w wysokości 1000 zł miesięcznie. Należy zaznaczyć, iż małoletni A.S. od 17.05.1999 r. do chwili obecnej zameldowany jest na pobyt stały w Szczecinie, natomiast na pobyt czasowy do 21.05.2017 r. zameldowany jest u Pani T.B w Reczu. W związku z problemem ustalenia stałego miejsca pobytu, a nie zameldowania, Skarżąca w formie pisemnej została zaproszona, na spotkanie do PCPR. O odbyło się ono 28.01.2016 r. i miało na celu doprecyzowanie miejsca pobytu małoletniego A.S.

Z wyjaśnień skarżącej wynika, iż w czasie tego spotkania została zmuszona do podpisania oświadczenia dotyczącego jej miejsca zamieszkania i pobytu. W oświadczeniu tym skarżąca podała, iż w swoim miejscu zameldowania (Recz) przebywa w niektóre weekendy, święta, wakacje i ferie, na co dzień przebywa w Szczecinie. Z wyjaśnień Pani T.B wynika jednak fakt, iż Pani Dyrektor PCPR wymusiła na niej napisanie takiego oświadczenia, które de facto nie jest zgodne ze stanem faktycznym.

Według wyjaśnień skarżącej w dniu 04.03.2016 r. udała się ona do PCPR w Choszczynie z prośbą o zrobienie kserokopii przedmiotowego oświadczenia. Podczas rozmowy Pani Dyrektor wielokrotnie podnosiła głos, krzyczała oraz kilkakrotnie wmawiała że skarżąca: „coś kombinuje, kręci”. Pani T. B oświadczyła również, iż czuła się zastraszana, ponieważ usłyszała od Pani Dyrektor, że może zostać wysłana opinia do sądu, celem pozbawienia skarżącej prawa opieki nad małoletnim A.S.

Skarżąca podkreśliła, iż zależy jej wyłącznie na kontynuacji współpracy z tutejszym PCPR z uwagi na miejsce zamieszkania w Reczu, natomiast od samego początku próbuje się na niej wymusić nawiązanie współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy w Szczecinie.

Według wyjaśnień Dyrektora PCPR, podczas wizyty skarżącej okazało się, że Pani T.B. chodziło o uzyskanie oryginału oświadczenia, a nie jego kserokopii. Pani Dyrektor powiedziała, że Skarżąca nie może otrzymać oryginału oświadczenia, ponieważ dokument ten znajduje się w aktach i niedopuszczalne jest jego wydanie.

Skarżąca otrzymała natomiast kserokopię oświadczenia.

Analizując wyżej przedstawione fakty oraz po wysłuchaniu obu stron postępowania Komisja Rewizyjna stoi na stanowisku, iż Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, jako jednostka działająca w systemie szeroko rozumianej pomocy społecznej, winno w swoich działaniach wykazywać się szczególną wolą bezkonfliktowego i kompromisowego załatwiania spraw przy jednoczesnym i bezwzględny spełnianiu formalno – prawno – organizacyjnych uwarunkowań odnoszących się do zasad i trybów realizowanych postępowań.

Komisja Rewizyjna wskazuje, iż zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332) obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi. Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości, zwłaszcza gdy przepisy ustawy przewidują możliwość zlecenia realizacji tych zadań przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

Komisja Rewizyjna stwierdza, iż nie można dokonać jednoznacznej oceny skargi w zakresie zarzutu dotyczącego przekazania kserokopii oświadczenia, z uwagi na fakt, iż z relacji Skarżącej i Dyrektora PCPR przedstawiane stanowiska są rozbieżne. Komisja Rewizyjna uznaje natomiast za zasadny zarzut w zakresie niewłaściwego zachowania Dyrektora PCPR wobec Skarżącej. Co prawda trudno ustalić przebieg rozmów odbywanych pomiędzy Skarżącą a Dyrektorem PCPR (z uwagi na brak

świadków tychże rozmów), niemniej wypraszenie oraz odmowa udziału córki Skarżącej w rozmowach przeprowadzonych przez Dyrektora PCPR (której to okoliczności Dyrektor nie zaprzeczył), w sytuacji gdy Skarżąca jest osobą w podeszłym wieku i może nie znać mechanizmów oraz procedur związanych z funkcjonowaniem rodziny zastępczej, należy uznać za niewłaściwe zachowanie, mogące w przeświadczeniu skarżącej być próbą wywierania na nią presji.

Dyrektor PCPR powinien wykazać więcej delikatności i empatii w relacjach z rodziną zastępczą. Sytuacja rodziny jest niewątpliwie skomplikowana i zdaniem Komisji PCPR udzielając pomocy powinien uczynić to w sposób profesjonalny. Postępowanie pozbawione chęci bezkonfliktowego załatwienia sprawy bardzo często doprowadza do nieporozumień i zwiększa konflikt na linii rodzina zastępcza – PCPR.

Komisja Rewizyjna okazuje również zaniepokojenie znaczną liczbą skarg dotyczących działalności PCPR, w związku z czym widzi potrzebę poprawy standardów w zakresie jakości świadczonych usług, w szczególności mających wpływ na postawę etyczną, bezstronność oraz kulturę zachowania.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę wyżej ustalone fakty oraz uwzględniając istniejący stan prawny analizowanej sprawy stwierdzić należy, iż podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.